

Pogovor z Nemanjo Sicevićem

Na seminarju študenti spregovorijo slovensko

V času globalizacije se ljudje iz različnih držav ponavadi pogovarjajo angleško, na tem seminarju pa je lingua franca slovenščina

V soboto se je na ljubljanski slovenistiki končal šestinštirideseti Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki se ga že tradicionalno udeležuje okrog sto trideset slušateljev. Med njimi je bil drugič zapovrstjo Nemanja Sicević iz Kruševca v Srbiji, ki je na beograjski filološki fakulteti končal četrti letnik splošnega jezikoslovja in slovenščine.

Kako ste se odločili za učenje slovenščine? So tudi pri vas razlog kakšne sorodstvene povezave, kot pri mnogih drugih študentih?

Ne, ne. Včasih smo bili v isti državi in Slovenija je še vedno zelo blizu, ne le prostorsko, marveč tudi drugače. Še vedno smo si podobni in tudi slovenščina je zelo podobna srbsčini.

In tako bo verjetno tudi ostalo, saj je letošnja osrednja tema SSJLK slovanstvo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. To je tista skupna točka.

Letošnja tema seminarja je slovanstvo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi, kar je predvsem zanimiva tema za nas Slovane, zlasti južne. Imeli smo prevajalsko delavnico, kjer smo prevajali iz srbsčine v slovenščino. To je bilo zelo koristno, ker sem se veliko naučil o razlikah med nekdanjo srbohrvaščino in slovenščino, pa tudi o lažnjih prijateljstvih, se pravi, o podobnih besedah, ki imajo v različnih jezikih različen pomen.

Včasih se zdi, da je prav podobnost med dvema jezikoma, npr. med slovenščino in srbsčino, lahko zavajajoča, da je lahko past pri učenju jezika.

Ta podobnost med slovenščino in srbsčino je za nas največja težava pri učenju slovenščine, ker imamo zelo močno interferenco in ne vemo, ali je neka beseda slovenska ali srbska. Pri učenju jezika je problem tudi v tem, da se med seboj razumemo. Morda se to sliši ironično, a je tako. V Sloveniji namreč lahko govorim srbsko in me bodo vsi razumeli in mi morda celo odgovarjali v srbsčini. Včasih se mi zdi celo lažje naučiti se nekega povsem tujega jezika, npr. nizozemščine, ker je popolnoma različna od srbsčine oz.

nekdanje srbohrvaščine. Danes se ta izraz seveda ne uporablja več, vendar smo na seminarju prevajali iz jezika sbh, srbsčine, bosanščine in hrvaščine, ker gre za standardni jezik. Med srbsčino in hrvaščino seveda obstajajo razlike, Slovenci pa to precej težko ločijo. Če se npr. učijo srbsčine ali hrvaščine, se preprosto učijo srbohrvaščine, ker te razlike ne opažajo.

Slovenščina mi je bila zelo zanimiva, ko je še nisem govoril. Zato, ker je tako podobna srbsčini, po drugi strani pa je med njima tudi veliko razlik v slovnicu. Slovenščina ohranja neke stare oblike ...

Mislite arhaizme?

Ne bi rekel arhaizme, marveč nekatere oblike, ki jih je srbsčina izgubila, npr. dvojino. Prav zato mi je bila zelo zanimiva. Včasih so vsi slo-

NEMANJA SICEVIĆ

Po drugi strani pa je verjetno tudi res, da je ta vedno večja razlika med srbsčino, hrvaščino in bosanščino nastala tudi po politični plati, ker vsak jezik išče svoje variante in izraze, včasih tudi na silo.

Veste, politika me ne zanima in raje ne bi govoril o njej niti v povezavi z jezikom.

Kaj ste pričakovali, da vam bo ponudilo ali omogočilo znanje slovenščine?

vanski jeziki imeli dvojino, danes pa se v srbsčini ohranja le še v nekaterih oblikah. To danes ni več dvojina, temveč nekaj drugega.

Torej vas ni vodil nek konkretni cilj, npr. možnost zaposlitve?

Ne. Sem prva generacija študentov, ki je študirala slovenščino kot prvi jezik. V Srbiji še vedno ni oddelka za slovenščino, ampak se jo lahko študira skupaj s splošnim jezikoslovjem.

Študij slovenščine kot samostojnega jezika pa ni mogoč?

Se ne, seveda pa imamo v študijske programi splošno jezikoslovje, slovensko skladnjo, slovenski jezik, fonetiko, glasoslovje, dialektologijo, zgodovino jezika. Uradno oddelka za slovenščino ni, a smo študentje le študentje slovenščine.

Se vam zdi taka oblika seminarja, kot je, ustrezna in daje dovolj močno podlago za učenje slovenščine in izpopolnjevanje v njej?

Seveda. Na tem seminarju ne gre samo za učenje jezika. Gre za to, da se spoznamo, da smo študentje slovenščine z vsega sveta in se pogovarjamo slovensko. To je najboljša na tem seminarju. V času globalizacije se ljudje iz različnih držav ponavadi pogovarjajo angleško, na tem seminarju pa je lingua franca slovenščina. Seminar je res odlična priložnost za vse študente slovenščine in bi vsak moral vsaj enkrat priti nanj. Koristen je tudi za študente, ki se šele začnajo učiti slovensko, saj tukaj spregovorijo. Tukaj smo vsi tujci in slovenščina je za vse tuji jezik, zato nimamo treme, strahu pred govorjenjem. Pri učenju jezika je po moje najbolj pomembno, da se človek ne boji govoriti. Kot študent na svoji univerzi nimaš toliko priložnosti, da bi se s kom pogovarjal slovensko, v pogovoru s profesorjem ali lektorjem pa jih večina ima tremo, ker vedo, da jih lektor še ocenjuje.

Slovensko govorite tudi, ko niste v prostorih, kjer poteka pouk?

Tudi ko hodimo ven, ko gremo v mesto in se zabavamo, se pogovarjamo v slovenščini. Po seminarju bomo ostali v stiku in ko me bodo kolegi študenti obiskali v Beogradu, se bomo pogovarjali slovensko. To se mi zdi najbolj pomembno na tem seminarju. Našel je odlično rešitev tudi glede predavanj. Teško je organizirati predavanja za študente, ki znajo slovenščino na različnih sto-

pnjah, so začetniki, nadaljevalci in izpopolnjevalci. Vendar ne gre samo za različne stopnje znanja, marveč tudi za to, da se izpopolnjevalci ukvarjajo s čisto drugačnimi stvarmi. Nadaljevalci se še učijo jezika, se še ne ukvarjajo s književnostjo ali slovenskim jezikoslovjem. Organizatorji so našli odlično rešitev in vsa predavanja so res zelo zanimiva.

Verjetno je tudi prednost ali dobra stran tega seminarja, da niso samo predavanja iz jezika, ampak iz celotne kulture.

Gotovo. Na seminarju sem bil tudi lani, ko je bila tema Telo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Letošnja tema pa je slovanstvo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. To je zelo zanimivo, ker slovenščino predstavlja, ne bi rekel v okviru panslavizma, ker je ta že zdavnaj izginil, marveč v luči slovanstva sploh, in pokaže, da drugi Slovani nismo toliko različni od Slovencev. Tema se obravnava na različnih področjih, npr. jezikoslovju, frazeologiji, besedišču, pravljičah ... Iz tega vidimo, da sta slovenski jezik in kultura zelo podobna srbskemu, češkemu ...

Ste se začeli učiti slovenščine kot popoln začetnik?

Ko sem začel študirati slovenščino, sem bil popoln začetnik, lani, ko sem bil na seminarju, pa sem bil v tretjem letniku študija.

Kako vidite svojo prihodnost? Kaj mislite, da vam bo omogočilo znanje slovenščine?

Rad bi nadaljeval študij v Sloveniji, vendar bo to mogoče samo, če bom našel kakšno štipendijo, saj si študija ne morem plačati. Življenje v Ljubljani je zelo drago, tako da si tega ne morem privoščiti.

Že kaj prevajate iz slovenščine?

Da, prevajam iz slovenščine v srbsčino in obratno, kakšen učbenik.

Literature se še niste lotili?

Ne, še ne. Prevajal sem filme.

MILAN VOGEL